

Sveriges förenade studentkårer

Handläggare: Styrelsen/Komit 17/18

Datum: 2019-03-08

Dnr: O410-3/1819

Följebrev Rapport: Komits verksamhetsberättelse 2017/2018

Under SFSFUM 2018 beslutade fullmäktige att Komit på SFSFUM 2019 ska redovisa en verksamhetsberättelse utifrån det gångna verksamhetsåret.

Den bifogade verksamhetsberättelsen är skriven av Komits ledamöter verksamhetsåret 2017/2018 och beskriver det verksamhetsåret ur Komits perspektiv. I styrelsens 2017/2018 verksamhetsberättelse beskrivs även där arbetet med internationella frågor under året, men ur styrelsens perspektiv.

Förslag till beslut

SFS fullmäktige föreslås besluta

att lägga rapporten Komits verksamhetsberättelse 2017/2018 till handlingarna.

SFS

Sveriges förenade studentkårer

Verksamhetsberättelse

SFS internationella kommitté - Komit

2017/2018

Följebrev Rapport: Komits verksamhetsberättelse 2017/2018

Förslag till beslut

1. Förord
2. Organisatoriskt och internt arbete
 - 2.1 Överlämning
 - 2.2 Möten
 - 2.3 Rapporter
 - 2.4 Mejl
3. Nordiskt ordförandemöte, NOM
 - 3.1 Medlemmar i NOM
 - 3.2 NOM 72 Klaipeda

Högre utbildning i Litauen - reformer och utveckling

 - 3.2.1 Mötet
 - 3.3 NOM Stockholm
 - 3.3.1 Planering och förberedelse
 - 3.3.2 NOM 73
 - 3.3.3 Seminarium
 - 3.3.4 Möte
 - 3.4 NOM mellan möten
4. European Students' Union, ESU
 - 4.1 Övergripande
 - 4.2 ESC Cardiff
 - 4.2.1 Extrainsatt Board Meeting (BM)
 - 4.2.2 Seminarier
 - 4.3 BM Jerusalem
 - 4.3.1 Seminarier
 - 4.3.2 Möte
 - 4.4 ESC Tallin
 - 4.4.1 Seminarier
 - 4.5 BM Bled
 - 4.5.1 Seminarier
 - 4.5.2 Möte
 - 4.5.2 Val till förtroendeposter

5. Kommitténs sammansättning

5.1 Ledamöter 2017/2018

5.2 Beredningsarbete inför 2018/2019

6. Sammanfattning och slutord

6.1 Sammanfattning verksamhetsåret 2017/2018

6.2 Slutord

7. Bilagor

7.1 Uttalande föreslaget av SFS och antaget av ESU

7.2 Uttalande föreslaget av SFS och antaget av NOM

1. Förord

Först och främst behöver vi som skriver förtydliga för dig som läsare att denna verksamhetsberättelse blev beslutad av SFSFUM 2018 att presenteras på SFSFUM 2019. Beslutet togs alltså efter att största delen av verksamhetsåret redan passerat samt utan hänsyn till att kommittén inte har en egen verksamhetsplan att förhålla sig till utan planerar arbetet i enlighet med styrelsens input och instruktion. Detta innebär att arbetet under året inte utfördes med hänsyn till att det skulle rapporteras i en egen berättelse till årsmötet. Vi kommenterar detta ytterligare i kapitel 6. Enligt SFS arbetsordning för kommittén ska den rapportera till styrelsen. Denna verksamhetsberättelse kommer därför av naturliga skäl vila tungt på rapporterna som löpande skrivits till styrelsen. I rapporterna till styrelsen finns ofta bilder och mer utförliga beskrivningar i sitt sammanhang så den nyfikne tipsas läsa dem i sitt ursprungsformat.

Komits uppdrag och funktion enligt arbetsordningen

Komits ändamål beskrivs enligt arbetsordningen som följande:

“Ledamöter i Komit har till uppdrag att representera SFS internationellt på formella arrangemang anordnade av European Students' Union (ESU) och Nordiskt Ordförande møte (NOM), men även i informella sammanhang kopplade till det internationella arbetet.”

Kommittén har med andra ord ett representativt uppdrag. För SFS del innebär detta främst att ledamöter åker till möten med NOM samt ESU:s ESC (European Students' Convention) och BM (Board Meeting) och representerar de åsikter som fastslagits av i första hand SFSFUM samt vid behov tolkningar och inspel från SFS styrelse. Vid tolkningsfrågor av SFS principer och ställningstaganden vänder sig kommittén i första hand till ansvarig presidial som också arbetsleder kommittén. Denne får sen avgöra om frågan behöver tas vidare för inriktningsbeslut.

Kommittén bestod under verksamhetsåret 17/18 av Charlotta Tjärdahl, Lena Möller, Simon Asplund och Felicia Rhedin.

2. Organisatoriskt och internt arbete

2.1 Överlämning

Vid överlämningen för Komit skapades ett grundupplägg för årets arbete. Både när det gäller vilka som ska representera SFS i olika internationella sammanhang, och när det gäller en första ansvarsfördelning och planering inför det arrangemang vi själva skulle planera inför våren.

Då Komit under året skulle ha en större verksamhet än vanligt eftersom ett NOM-möte skulle hållas i Stockholm blev det särskilt viktigt att redan från start strukturera, planera och ansvarsfördela. Med hänsyn till det ideella engagemang ledamöterna lägger vid sidan av sina studier samt presidialens ibland krävande schema fanns däremot en viss flexibilitet och kontinuerlig kommunikation var en avgörande faktor för det lyckade arbetet. Därför lades ett stort fokus vid överlämningen också på teambuilding och diskussion kring kommunikation.

2.2 Möten

Kommittén hade Skypemöten löpande samt extra möten inför och efter internationella deltaganden. Det enda fysiska mötet var under överlämningen samt mellan de som deltog samtidigt på internationella möten.

2.3 Rapporter

Komit rapporterade löpande skriftligt till styrelsen och försökte under året ge så god inblick i det internationella arbetet som möjligt. Ett sätt som testades för att förbättra rapporterna var att ibland föra in bilder.

Komit skickade följande frågor till styrelsen genom sin andra rapport direkt efter överlämningen:

- Vi i Komit är måna om att ha en god dialog med styrelsen. Därför undrar vi hur ni helst vill att rapporteringen ska ske. Vill styrelsen att vi fokuserar på en viss typ av innehåll, eller utformar rapporterna på ett särskilt sätt?
- Utöver detta kan vi, enligt Komits arbetsordning, förvänta oss kontinuerlig feedback från styrelsen. Hur vill ni helst ge denna?

Ingen skriftlig återkoppling gavs och styrelsen signalerade överlag att vi kunde fortsätta på samma spår.

Komit sammanställde och skickade inom deadline in svar på de frågor kommittéerna fått under hösten kopplat till SFS styrelses framtagande av ekonomisk proposition till SFSFUM 2018.

2.4 Mejl

Komit har en egen mejladress: komit@sfs.se. Denna står på mejllistor och nyhetsutskick, men får ibland även ta emot mejl av kårer, studenter mfl. Ansvarig presidial modererade löpande mejlen då det även kommer en hel del för SFS irrelevant innehåll. Modereringen togs däremot bort under ESU:s beslutsmöten av praktiska skäl då mejl kommer löpande rörande mötet. Komits funktionsmejl besvarades under året av ansvarig presidial i första hand, och vid förfrågan och input ett flertal gånger av kommittéledamöterna. Mejlen sköttes väl och samtliga som krävde svar gavs detta inom rimlig tid.

3. Nordiskt ordförandemöte, NOM

NOM-möten hålls två gånger per år med ett roterande värdskap. Mötena består i huvudsak av ett par dagars konferens i form av föreläsningar, workshops, seminarier och presentationer samt en dags officiellt beslutsmöte.

3.1 Medlemmar i NOM

Meginfelag Froyskra Studenta (MFS) - Färöarna
Norsk studentorganisasjon (NSO) - Norge
Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) - Finland
Suomen ammattikorkeakouluopiskelijayhdistysten liitto (SAMOK) - Finland
Sveriges förenade studentkårer (SFS) - Sverige
Landssamtök íslenskra stúdentna (LÍS) - Island
Danske Studerendes Faellesråd (DSF) - Danmark
Organisationen af Grønlandske Studerende i Danmark (Avalak) - Grönländska studenter i Danmark
Eesti Üliõpilaskondade Liit (EÜL) - Estland
Latvijas Studentu apvienība (LSA) - Lettland
Lietuvos studentų sąjunga (LSS) - Litauen
Ilisimatusartut Kattuffiat (ILI ILI) - Grönland

3.2 NOM 72 Klaipeda

Under perioden deltog Charlotta och Lena i Nordiskt ordförandemöte (NOM) 72, den 26-29 oktober i Litauen. NOM är ett regionalt samarbetsnätverk med medlemmar från de nordiska och baltiska länderna. Mötet var mycket givande och utöver intressanta talare så utgjorde deltagarnas presentationer om situationen i sina länder och sina organisationers arbete en stor källa för inspiration.

Högre utbildning i Litauen - reformer och utveckling

Litauens vice utbildningsminister, Giedrius Viliūnas, berättade om reformer inom högskolesektorn i Litauen. Vi fick även lyssna till en representant från Kaunas University of Technology som arbetar med kvalitetssäkring. Under dessa pass fick vi lära oss att Litauen har ett resurstilldelningssystem som bygger på att de som har bäst betyg från gymnasiet får en form av stipendium som följer med dem till det lärosäte där de väljer att studera och på det sättet finansierar deras studier vid lärosätet. Utöver detta betalar studenter själva för sin utbildning. Nu vill de dock fokusera mer på genomströmning och tittar därför på hur de kan göra om resurstilldelningen till att bli mer prestationsbaserad och baseras på antalet studenter som tar examen från högskolan och liknande. Vi fick också veta att Litauen ännu inte infört kandidat- och masterexamen enligt Bologna processen utan har ett system där de flesta utbildningar på grundnivå är på fyra år, men de flesta utbildningar på avancerad nivå är på två år. Vi fick dock höra om ett förslag för att förändra det här för att anpassa sig till Bologna och för att de tror att det finns möjlighet att förbättra kvaliteten i utbildningarna genom en sådan reform. I den här reformen föreslås även att vissa ämnen, så som engelska, matematik och IT, ska bli obligatoriska och ingå i all högre utbildning. Till viss del handlade det här också om att utvecklingen går så pass fort framåt att utbildningen blir mer aktuell när en student kommer ut i arbetslivet om utbildningen inte pågår lika länge.

Det var intressant att höra om hur högre utbildning fungerar, finansieras och organiseras i Litauen. Många delar var främmande för oss, till exempel att de gärna fokuserar på arbetsmarknaden, att det finns ett starkt inslag av belöningsmodeller när det handlar om resurstilldelning och att det verkar saknas tankar kring breddad rekrytering. Samtidigt fick vi oss en tankeställare och behövde komma ihåg att Litauens utveckling har gått långsammare än den gjort i många av de andra NOM-länderna. Deras högre utbildning är starkt

underfinansierad och de har mer grundläggande problem som de behöver ta i tu med i första hand innan de kan arbeta för de saker som vi i dagsläget ser som våra utmaningar att arbeta för.

3.2.1 Mötet

Inom NOM roterar värdskapet för mötena och det var SFS tur att arrangera NOM-mötet under våren 2018. Det innebär att SFS under året ingick i en Trojka tillsammans med Litauen (som höll det senaste mötet) och Lettland (som skulle hålla i mötet efter SFS). Trojkan fungerar som ett slags ordförandeskap i NOM och ett stöd för den kommande arrangören. Det är alltid den organisation som senast höll i mötet och de som håller i de två kommande mötena som ingår i Trojkan.

NOM 72 diskuterade de teman som SFS föreslagit och beslutade efter omröstning att temat på NOM 73 i Stockholm kommer att vara Student influence and democracy. Detta med inslag av Open and equal education. Temat beslutas alltid av NOM efter förslag från värdorganisationen vid mötet innan.

I övrigt var det ett NOM-möte med tunn agenda som fokuserade mycket på att diskutera kommande möten i ESU. SFS förde däremot in en punkt om kommunikation på agendan då de plattformar där en majoritet av kommunikationen (såväl allvarlig som oseriös) tog plats i grupper med en majoritet av alumner som inte längre var aktiva. Då detta innebar att t ex tjänstepersoner vid utbildningsdepartementet var med blev SFS deltagande kraftigt begränsat. Med anledning av detta beslutade sig NOM för att skapa nya, separata kanaler för de som är aktiva just då. Användandet av Dropbox diskuterades också och SYL tog på sig att se över en eventuell övergång till Google Drive.

3.3 NOM Stockholm

3.3.1 Planering och förberedelse

Inför beslut kring tema presenterades följande potentiella teman till styrelsen och diskuterades inom trojkan:

- En öppen och jämlik högskola
- Studentinflytande och demokrati
- En kombination av de tidigare listade

Potentiellt innehåll:

- Representativitet

- Normkritisk pedagogik
- Organisatoriska förutsättningar

Slutligen landade temat kring studentinflytande och demokrati, men vi lyckades få in lite inslag av en öppen och jämlik högskola genom att UHR höll en presentation om sin rapport *Kan excellens uppnås i homogena studentgrupper*.

Då arrangerandet av ett internationellt möte kan bli resurskrävande undersökte Komit under hösten olika möjligheter för extern finansiering. SFS hade budgeterat för mötet, men om möjligt ville vi lyckas komplettera eller helt täcka kostnaden utan att behöva ta från organisationens resurser. Flera saker spelade däremot in utöver deadline för olika ansökningar. För eventuell sponsring från Erasmus+ skulle vi t ex behövt externa talare från minst 3 länder. Slutligen hittade vi en stiftelse (CHELHA) som vi ansökte om finansiering från. Tyvärr avslogs ansökan, men stiftelsen kan vara en potentiell finansiär för framtida projekt och event. En konsekvens av avslaget var en tight budget där vi ibland fick vara innovativa för att inte låta det gå ut över mötet. En positiv sak var där att SFS genom sitt samarbete med Folkuniversitetet lyckades få kostnaden för möteslokalen helt täckt.

En inbjudan skapades för de delegater som åker på garantimandat och får sin deltagaravgift täckt (två personer/NOM-medlemsorganisation) och en annan för de som behöver betala för sitt deltagande. Ett häfte med information om mötet, ett politiskt förord samt information om NOM, SFS och Sverige togs fram av Komit och skickades ut till samtliga deltagare. Goodiebags skapades med engelska årsrapporter från UKÄ, UHRs rapport om breddad rekrytering på engelska och lite annat smått och gott som skänkts, exempelvis godis från SöderS.

Innan jul skickades även inbjudan till ministern för högre utbildning. Denne gav tyvärr återbud med anledning av en internationell resa samma datum. Departementet skickade istället sin tjänsteperson med ansvar för deras deltagande i BFUG (Bologna Follow Up Group) för att hålla en presentation.

Då SFS enligt SFS Verksamhet 17/18 skulle arrangera ett mingel och NOM73 bidrog med möjlighet till stort politiskt genomslag kopplat till frågor om studentinflytandets förutsättningar hölls ett mingel på fredag kväll efter kontorstid. Temat var "Strengthening Student Influence - Together". Det blev ett bra sätt att slå två flugor i en smäll. Save the date och inbjudan skickades ut till aktörer inom sektorn, politiker,

tjänstepersoner vid departement, SFS medlemskårer och styrelsen. Ordförande Charlotta Tjärdahl och vice ordförande Jacob Adamowicz höll välkomstord och vi hade en tipspromenad med blandade frågor om studentrörelsen i Sverige, NOM och ESU. Utöver samtliga deltagare på NOM-mötet gästades minglet av flera aktiva studentföreträdare från studentkårer i Stockholm och partipolitiska studentförbund. Även Anders Söderholm, generaldirektör för UKÄ var på plats, samt representanter från SULF, med flera. Då denna verksamhet sammanföll med NOM-mötet deltog Komit och hjälpte till med planering, arrangemang och praktiskt under kvällen, men behövde inte stå för hela organiseringen. Det var en lyckosam kombination som gav spin-off effekt till både NOM och de externa gästerna. I efterhand visade det sig exempelvis att UKÄs GD därefter gett interna instruktioner om att öka studentdeltagandet vid kommande konferenser som exempelvis den de höll under juni månad 2018 för Nordiska ministerrådet.

3.3.2 NOM 73

5-9 april stod SFS värd för NOM 73 som hölls i Stockholm. Såväl arbetet inför NOM 73 som mötet i sig var intensivt men också väldigt givande. Temat för mötet var studentinflytande och demokrati och 33 personer deltog. Deltagarna kom från alla NOMs medlemsorganisationer, från Grönland till Litauen, vilket inte har hänt på så länge någon som närvarade kunde minnas.

Från Komits håll deltog Charlotta, Lena och Simon och utöver oss var även SFS styrelse representerad genom Jakob, Ellinor och Patrik. Komit vill rikta ett stort tack för all hjälp som vi fick av styrelsen, utan er hade det varit väldigt tufft för oss att genomföra detta möte! Utvärderingarna från mötet visar att alla var nöjda med arrangemanget och att mötet hade relevans för deltagarna, vilket var väldigt roligt att höra!

3.3.3 Seminarium

Vi hade tre externa talare som kom och berättade om sitt arbete och förutsättningar för högre utbildning och studentinflytande i Sverige. UHR (Universitets- och högskolerådet) representerades av sin nya Generaldirektör Karin Röding, som höll ett inledningstal och berättade om organisationen och om det svenska högskolesystemet, samt Aleksandra Sjöstrand som är utredare i samma myndighet. Aleksandra redogjorde för rapporten "Kan excellens uppnås i homogena studentgrupper?". Den handlar om breddad rekrytering och breddat deltagande och fokuserade på de resultat som rapporten kommit fram till vad gäller till exempel vilka grupper som är mest underrepresenterade inom högskolan och vilka aspekter som ofta har

betydelse för huruvida någon väljer högre utbildning eller inte. Några av dessa resultat visar till exempel att aktiviteter rörande breddat deltagande har ökat, att det genomförs få insatser riktade mot studenter med funktionsvariationer, de svenska minoritetsgrupperna eller HBTQ-personer. Det finns en vilja inom det svenska högskoleväsendet att arbeta med breddad rekrytering och breddat deltagande, men det kan vara svårt att få med sig en större grupp i arbetet och resultaten visar att arbetet är ostrukturerat i dagsläget.

Andrea Amft från UKÄ (Universitetskanslersämbetet) deltog för att prata om deras rapport om studentinflytande från 2017. Hon berättade om de svenska förutsättningarna för studentinflytande och om de resultat som framkom i rapporten. En stor del av detta handlar självklart om studentkårernas finansiering, vilket alla deltagare var väldigt intresserade av och som Andrea därmed la ganska mycket fokus på. Till exempel visar rapporten att det är viktigt för de svenska studentkårerna att vara oberoende gentemot sina lärosäten och att det hänger ihop med deras finansiering. Såväl kårerna som lärosätena menar att det vore bättre om lärosätena inte behövde lägga till ytterligare finansiering utöver de öronmärkta pengar som kommer från staten, eftersom dessa extrapengar skapar ett beroendeförhållande. Resultaten visar att vad kårerna och lärosätena i genomsnitt anser vara en lämplig finansiering är ungefär tre gånger så mycket som kårerna får idag, vilket också är ungefär samma summa som ursprungligen föreslogs inför kårobligatoriets avskaffande. Vi fick dessutom besök av Martin O Persson från Utbildningsdepartementet som pratade om hur Sverige organiserar sitt arbete med Bolognaprocessen och studentinflytandets roll i det arbetet. Flera deltagare fick även möjlighet att delge hur arbetet struktureras hos dem och SFS fick chansen att ställa en del utmanande frågor (med artiga tjänstemanna-svar).

Presentationer från de olika länderna

En stående punkt på alla NOM-möten är att alla deltagande studentorganisationer håller en presentation om sig själva och situationen i sina länder. Vi bad deltagarna att i förväg förbereda dessa presentationer och att de gärna fick inkludera frågor kopplade till mötets tema, så som finansiering av studentkårer, oberoende från stat och lärosäten, jämställdhet och representativitet inom organisationen samt kompetensutveckling inom studentrörelsen. Presentationerna som hölls var väldigt givande och det är alltid intressant att få lära sig mer om hur det ser ut i de andra länderna. Det finns både en hel del likheter och många skillnader, men det är också tydligt att vi i mångt och mycket upplever liknande problem och kämpar för liknande saker. Till exempel har Finlands universitet fortfarande kårobligatorium, vilket diskuteras mycket där och deras nationella studentorganisation, SYL,

kan få mycket input för sitt arbete när de tittar på hur det ser ut i Sverige idag och vad till exempel rapporten om det svenska studentinflytandet säger. Att vissa grupper är underrepresenterade inom såväl högre utbildning som inom studentrörelsen är något som alla har gemensamt och det märktes tydligt i de olika presentationerna. Det är till exempel aktuellt för de flesta att fundera kring arbetspråk och att tillhandahålla information på till exempel engelska eller ländernas minoritetsspråk. I Storbritannien (som har engelska som modersmål) hade representationsfrågan däremot snarare ett fokus på studenternas bakgrund i form av etnicitet.

Workshop - Learning from each other

Efter ett antal presentationer utifrån svenskt perspektiv, samt passet med deltagarnas egna presentationer ville vi också skapa ett forum för att arbeta interaktivt och dela med sig av varandras erfarenheter för att hitta nya lösningar. Vi höll därför en workshop med titeln "Learning from each other", som gick ut på att dela erfarenheter och tillsammans komma fram till "best practices" inom några av de områden som utgör utmaningar för studentrörelsen.

Vi hade tagit fram följande teman för workshopen;

- Funding
- Transfer of knowledge
- Independence
- Representation

Deltagarna delades in i åtta grupper, så att två grupper hade samma tema. De fick därefter en dryg timma att tillsammans diskutera och komma fram till den bästa modellen för att arbeta med sitt tema. Därefter fick varje grupp hålla en 5 minuters presentation, och vi röstade fram en vinnare inom varje tema. Vi valde det här upplägget för att utmana våra deltagare, sporra dem till att arbeta tillsammans och engagera sig i att faktiskt producera någonting inom deadline. Vi försökte hålla en ganska avslappnad stämning kring presentationerna och hade gott om praktiskt material, inklusive ballonger, som kunde användas.

Deltagarna tog sig an uppgiften med gott mod och vi såg underhållande presentationer med olika medium. Framgångskoncept som kom fram i presentationerna var:

- Tillräcklig och oberoende finansiering som motsvarar de faktiska kostnaderna (exempelvis genom fristående råd).
- Lagstadgat stöd för studentrörelsen, lokalt vid lärosäten såväl som nationellt (vilket inte är fallet överallt).

- Kunskapsöverföring genom officiella överlämningar, men också mer informellt och över längre tid (t ex lägga vikt vid relationsbyggande över verksamhetsår).
- Att dra nytta av tidigare företrädares erfarenheter på ett konstruktivt sätt (med vaksamma ögon på oberoendet såklart).
- Inkluderingsarbete är centralt, för att kunna bedriva trovärdig representation behöver vi se till att vi själva skapar en inkluderande verksamhet.

3.3.4 Möte

Till beslutsmötet valde Komit att skriva ett förslag på ett uttalande med anledning av Sveriges ordförandeskap i nordiska ministerrådet. Ett liknande uttalande skrevs i samband med NOM-mötet i Reykjavik 2017 som argumenterade för vikten av att inkludera studentperspektivet i ministerrådets diskussioner. Uttalandet går att hitta i sin helhet som bilaga till denna verksamhetsberättelse.

Under beslutsmötet diskuterades det gemensamma arbetet till stor del i relation till Nordiska ministerrådet och deras arbete. Vi är överens om att vi har ett intresse av att rådfrågas och ges möjlighet att som studentorganisationer finnas representerade vid nordiska händelser och arbete, men eftersom NOM är ett nätverk utan officiellt valda företrädare finns det inte heller någon naturlig ingång när det handlar om vem som faktiskt ska representera NOM. Det mynnade därmed ut i en diskussion om huruvida NOM ska vara en mer formell organisation eller inte - en diskussion som förmodligen kommer att fortgå framöver. I dagsläget landade vi dock endast i att vi ska hjälpas åt att bibehålla en god kommunikation med dem och att vi ska uppdatera varandra inom NOM om de nyheter vi får gällande Nordiska ministerrådet vid varje NOM möte. Diskussionen om Nordiska ministerrådet väcktes till viss del av det förslag på uttalande från SFS till NOM med anledning av Sveriges ordförandeskap i Nordiska ministerrådet. Kraven i uttalandet formulerades på en tillräckligt generell nivå för att olika nationella organisationer skulle kunna ställa sig bakom det på sittande möte. Förslaget antogs av mötet med endast några små förändringar.

Detta uttalande har, efter att det antogs, skickats till Nordiska ministerrådet och till den svenska ministern för högre utbildning samt dennes departement. Det är ett sätt att markera vikten av att lyssna till studenter i alla de frågor som rör oss, men också en profilering i relation till Utbildningsdepartementet för att visa att vi har koll på de saker de ställer sig bakom på flera av de internationella arenorna. Något som i

hög grad påverkar eller ger möjlighet att påverka inom den nationella kontexten.

Utöver detta diskuterades ett förslag om att i förebyggande syfte införa "Trusted persons" under NOM-mötena, vilket mynnade ut i ett beslut om att vi innan vi genomför den förändringen behöver vi först införa en uppförandekod, vilket beslutades tas fram till nästa NOM-möte.

Vi förde också vissa diskussioner inför det kommande ESU-mötet, BM 74 i Slovenien, i slutet på april, och beslutade om tema för nästa NOM-möte, NOM 74, som skulle hållas i Lettland kommande höst. Det planerade temat för mötet var "the engagement of students as a part of the society and how students are an active part of the society" som knyter an till studentengagemang kopplat till både utmaningar och goda exempel på hur det kan stärkas. Vi valde också en ny Trojka bestående av SFS, LSA (Lettland) samt DSF (Danmark). Våren 2019 blir det Danmarks tur att hålla i NOM-mötet och de lyfte redan nu att de funderar på att det mötet ska ha temat "ways of economic sustainability of organisation and different businesses the organisations have".

3.4 NOM mellan möten

SFS arrangerade i egenskap av Trojka-nod efter att NOM efterfrågat det ett Skype-möte om National Access plans våren 2018. Flera medlemsorganisationer från NOM deltog och diskuterade. Mötet ledde inte till specifika beslut utan verkade snarare kunskapshöjande.

Kontinuerligt hölls även avstämningar med Trojkan vid behov av att reda ut frågetecken.

4. European Students' Union, ESU

4.1 Övergripande

SFS kontakt med ESU under året tog främst plats genom vår alumn i ESU:s presidium Caroline Sundberg, men även genom vår tilldelade "buddy" Katrina Koppel. ESU:s medlemmar träffas fyra gånger per år, två gånger på European Students' Convention (som är en konferens) och två gånger på Board Meeting (som är de officiella beslutsmötena och kan jämföras med årsmöten).

SFS presidium skrev i början av året en kort text till ESU:s nyhetsbrev om nyheten kring sjukförsäkringssystemets planerade utveckling till studenters fördel. Ett nyhetsbrev vi för övrigt kan tipsa om att följa om ni är extra nyfikna på ESU (det går att anmäla sig till via esu-online.org).

Utöver detta deltog presidiet i ESU:s arbete genom att svara på ett flertal enkäter. Däribland den enkät som sedan skulle utgöra underlag till publikationen Bologna With Student Eyes 2018. Den fråga presidiet främst behövde vägledning inom togs till styrelsen snarare än den internationella kommittén då ett beslut kring politisk inriktning krävdes. För Komits del kommer rapporten kunna ge en god överblick kring implementering, system och utmaningar ur ett studentperspektiv på en Europeisk nivå.

4.2 ESC Cardiff

Den 10-13 oktober höll European Students' Union (ESU) den 34:e European Students' Convention (ESC) i Cardiff, Wales. Felicia och Charlotta medverkade. Temat för konferensen var "Securing our future". Vi stärkte SFS relation med ett flertal organisationer, och hade en kortare NOM-träff av mer informell karaktär.

4.2.1 Extrainsatt Board Meeting (BM)

De möten som i ESU mest motsvarar våra fullmäktigemöten i det hänseendet att det är medlemmarnas beslutsforum kallas för Board Meeting (BM). Förmiddagen 11 oktober hölls ett extrainsatt BM för att på allvar påbörja processen att slå ihop ESIB och ESU till en och samma organisation. De båda organisationerna har i praktiken fungerat som en och utåt sett gått under namnet ESU, medan tillgångar mm. legat under ESIB. Denna sammanslagning kommer att underlätta ESU:s arbete och spara tid under framtida BM. Processen har varit långdragen, men ett omfattande arbete har genomförts och äntligen kunde vi börja närma oss ett resultat i den här frågan.

4.2.2 Seminarier

Under "Gender session" gavs vi uppgiften att diskutera politiska och sociala svårigheter som olika minoritetsgrupper möter. Vi fick reflektera över svagheter och styrkor inom den egna organisationen, lärosäten och samhälle och komma med förslag på hur vi kan förbättra våra kunskaper och arbeta för att stärka situationen för dessa grupper. Vi fick lyssna på Kirsty Williams, den walesiska kabinettssekreteraren för utbildning, som bland annat berättade om sitt arbete för att bibehålla studenters mobilitet efter Brexit och även en representant som arbetar med att främja användningen av det walesiska språket. Slutligen hölls även en (enligt svenska mått) känslofyllt paneldebatt om Brexit.

Bologna With Student Eyes

Inför ministerkonferenserna kopplade till Bolognaprocessens fortskridande sammanställer ESU sedan tidigt 2000-tal rapporten Bologna With Student Eyes. Dokumentet är menat att användas både som ett informationsunderlag och som ett påverkansverktyg för att som studentorganisationer ytterligare lyckas driva på i den nationella utvecklingen. För att se 2015 års upplaga så klicka dig fram via ESU:s hemsida www.esu-online.org.

Då nästa ministerkonferens skulle hållas i maj 2018 var arbetet nu i full gång inför 2018 års upplaga. Vi medlemsorganisationer fick information om processen och ge input kring enkäten som senare skickades ut till respektive organisation.

SYL sökte partners till nytt projekt

Finska SYL ville starta ett projekt för att öka studenters deltagande i EU- och Europafrågor - "Students as active citizens". De planerade att stå för all administration, söka finansiering från Erasmus i januari och behövde nu tre partnerorganisationer från tre länder. De som var intresserade kunde fylla i ett frågeformulär som SYL skulle skicka ut och ta kontakt med organisationen. SFS valde att invänta ytterligare information då vi gavs signaler om att vi särskilt kommer att tillfrågas.

4.3 BM Jerusalem

European Students' Union (ESU)'s 73:e Board Meeting. ESU's board, är liksom fullmäktige i SFS, det högst beslutande organet i organisationen. Det innebär att vi genom vårt deltagande är med och tar beslut om policy, verksamhetsplan, personval och många andra för organisationen avgörande frågor. Board Meeting (BM) sker två gånger om året och personvalen hålls på vårmötet.

För att gå in lite kort på det praktiska i ett BM, så är en av organisationens medlemmar värd för ett möte på 7 dagar. Under första dagen är det invigning, i övrigt är det oftast bara så kallad arrival day med fokus på ankomst och nätverkande. Nästkommande tre dagar tillägnas "seminar", vilket tar form i föreläsningar, workshops och pass där handlingarna till mötet presenteras och det ges möjlighet till frågor och inspel. Innehållet på "seminar"-dagarna är relativt fritt och bestäms av värdorganisationen i samråd med ESU's executive committee (EC, vilket är motsvarigheten till styrelse). Därefter följer själva mötet, som

brukar pågå i 3 dagar. Dessa dagar är ytterst intensiva, krävande och ofta väldigt långa.

BM73 hölls i Jerusalem, Israel. Beslutet att hålla mötet där togs i Gdansk efter inkommen ansökan från NUIS, National Union of Israeli Students. SFS avstod från att rösta i det beslutet, och yttrade oss också kritiskt i frågan.

Anledningen att vi inte röstade emot var att NUIS var enda sökande till att hålla ett möte. Att hålla mötet i Israel var kontroversiellt från början, av flera skäl. De kanske mest uppenbara är att Israel är ett land som befinner sig i en kontroversiell konflikt med Palestina, ett land som Sverige erkänt men många andra inte gjort. Att hålla ett möte för den europeiska studentrörelsen i Jerusalem sågs av några medlemmar i ESU som ett sätt att ta ställning i konflikten. Ett annat problem var att flera delegater i ESU hade vägrats inresetillstånd till Israel om inte NUIS lyckats garantera speciella visum.

Inledningen till mötet, där Israels minister för innovation var en av talarna och uttryckte sig väldigt politiskt, gjorde inte saken bättre. ESU's ordförande yttrade sig senare i frågan genom ett pressmeddelande under mötet efter att negativ press uppmärksammats, och deklarerade att ESU inte tar ställning i konflikten.

Den nationella studentorganisationen NUIS arbetar brett med en mängd projekt kopplade till samhällsengagemang. På det stora hela gjorde de ett utmärkt jobb med att arrangera mötet, och är fortsatt en nationell studentorganisation som SFS har en god relation till. De undertoner och problem som uppstod kopplades snarare till staten Israel vid t ex tal och passkontroller.

4.3.1 Seminarier

Temat på "seminar" var innovation. Israel betecknar sig gärna som en "Startup Nation", och är också ett ledande land inom hi-tech sektorn. NUIS arbetar väldigt mycket med de här frågorna, och driver många olika projekt och startups. Många riktar sig till studenter, men inte alla. Under "seminar" hade vi ett väldigt fullt schema. Majoriteten av alla moment var i föreläsningsform och handlade ofta om olika tekniska och företagsinnovationer, vilka ofta men inte alltid var kopplade till studenter.

Från Komits håll så uppfattade vi tyvärr att flera presentationer höll för lite relevans för oss som deltog på mötet för att dessa skulle kunna motivera den tid de tog. Det väldigt fyllda schemat gjorde det svårt för många delegationer och samarbeten att hinna prata igenom saker innan BM började.

4.3.2 Möte

Under själva BM så låg fokus på styrelsens propositioner “Strategic Priorities 2018-2020”, “Plan of Work 2018” och budget. Från första stund arbetade SFS delegation intensivt med att försöka skära ner i och prioritera inom båda verksamhetsdokumenten, då de tydligt skulle vara omöjliga att uppnå, samt skulle innebära en finansiellt och personellt orimlig verksamhetsstyrning. Vi ville se en verksamhetsplan med tydligare politiska målbilder framför interna aktiviteter, där fokus snarare skulle läggas på uppkommande politiska händelser. Tyvärr lyckades vi inte hela vägen då det traditionellt sett är svårt att stryka saker inom ESU:s verksamhetsplaner, men lyckades tillsammans med andra göra avsevärda förbättringar genom att exempelvis lägga till en inledning i den årliga verksamhetsplanen som satte prio på bland annat den kommande ministerkonferensen och BFUG. Efter att “Plan of Work 2018” röstats igenom gjorde vi som medlem ett så kallat statement. Ett uttalande som man kan välja att föra in i protokollet kring problematiken vi sett och försökt åtgärda. Trots tuffa förhandlingar och svårigheter att få igenom exempelvis strykningar tog vi oss längre än förväntat och fick flera allierade på vägen.

Utöver detta är det nämnvärt att flera så kallade “resolutions” antogs, vilka kan liknas vid ett uttalande i SFS fullmäktige. SFS fick under BM igenom ett sådant med titeln “Students denied democratic representation at the Social Summit”. Uttalandet hittas i fulltext sist i denna rapport. SFS satte sig även som delegation på kartan då vi under en slutet punkt på agendan (gällande Kosovos eventuella kandidatur till medlemskap) begärde ordet och markerade mot att folk filmade. Detta ledde till disciplinära åtgärder mot två olika nationella studentorganisationer. Något som är ganska ovanligt och inom ESU kan leda till uteslutning av medlemskap vid fler disciplinära åtgärder.

En stor del av deltagandet på ESU:s olika event går ut på att upprätthålla, stärka och knyta nya kontakter. SFS lyckades genom deltagandet på BM73 (trots stor sömnbrist) med samtliga delar. SFS ställning som viktig aktör i de internationella studentpolitiska sammanhangen blev därför tryggad tills vidare.

4.4 ESC Tallin

12-17 mars befann sig Charlotta och Lena i Tallin, Estland för att delta i European Students’ Convention (ESC) 35. Det var ett väldigt intensivt möte med ett fullspäckt schema samtidigt som många mer eller mindre informella diskussioner hölls vid sidan av mötet. Bland de informella

diskussionerna fanns ett stort fokus på det kommande valet av ny styrelse och presidium under BM 74 i Bled, Slovenien, samt diskussioner om diverse motioner som olika länder planerade lägga fram inför samma möte.

Temat för mötet var internationella studenters förutsättningar. Mötet var till stor del finansierat genom European Youth Council, vilket innebar att det fanns många krav på mötets innehåll. Till exempel gavs en presentation av European Youth Council och det hölls pass om ett antal olika europeiska initiativ och arbetsområden, såsom kampanjen No Hate Speech som drivs av Council of Europe, samt ett pass om EUROSTUDENT 2018 som hölls av en representant från Higher Education Research Institute for Advanced Studies. Det var även en hel del diskussioner kring ESU:s arbete, till exempel hölls ett pass där deltagarna fick lämna synpunkter till arbetet med Bologna with Student Eyes (hädanefters BWSE) och vi deltog i förberedande arbete till ministerkonferensen i Paris. I ett försök att göra deltagandet rättvisa beskrivs vissa av de delar som tog upp mer tid eller fokus nedan separat.

Konferensen öppnades av Estlands statsminister Jüri Ratas, som höll ett tal där han bland annat poängterade vikten av ett starkt Erasmus, en användbar utbildning och det livslånga lärandet. Intressant är att statsministern lyfte hur han tycker att fördelarna med en kostnadsfri högre utbildning överväger nackdelarna. Därefter välkomnade ESU:s ordförande Helge Schwitters deltagarna och pratade om vikten av inkludering, framtiden inom Bologna och den gemensamma ansats som krävs med att forma ESU:s framtida arbete. Arrangören EÜL:s ordförande Britt Järvet tryckte slutligen i sitt tal på hur förändringar mot en mer inkluderande högre utbildning måste komma inifrån.

Inför BM 74, Bled

Inom ESU är en stor del av påverkansarbetet (eller i varje fall hur lyckat det är) i högre utsträckning än vad vi är vana vid hemifrån knutet till relationer samt den årliga situationen. SFS har utgångspunkten att skapa en så fungerande och stabil organisation som möjligt med fokus så att större förändring kommer till för studenterna. Den årliga situationen påverkar även till stor del vilka politiska frågor som behandlas då ESU reviderar sina policydokument (ställningstaganden) med fokus på ett i taget.

Något som engagerar flertalet särskilt är valärenden. SFS har under ESC nätverket, stärkt kontakter samt samlat information inför det kommande arbetet med att förhandla fram ett valresultat som ligger så mycket i linje som möjligt med vår syn på ESU som en stark europeisk påverkansaktör.

I dagsläget har ESU:s förtroendevalda en mandatperiod med brutet verksamhetsår, medan deras verksamhetsplan gäller för ett kalenderår. Det innebär att när en ny styrelse tillträder så börjar de sitt år med att arbeta vidare på en verksamhetsplan som den tidigare styrelsen redan påbörjat arbetet med, samtidigt som de väldigt tidigt under sin mandatperiod behöver ta fram ett förslag på en ny verksamhetsplan inför det kommande året. Vi tycker att det här är en skev tidsplanering eftersom det både är svårt att följa upp arbetet när två olika styrelser arbetat med samma verksamhetsplan samtidigt som det är svårt för styrelsen att själv planera sitt arbete. Vi tror dessutom att det är svårare att författa ett förslag till en ny verksamhetsplan av hög kvalitet så tidigt under mandatperioden. Därför valde Komit att skriva en motion till det kommande beslutsmötet, BM74 i Bled, Slovenien, om att synkronisera valet av förtroendevalda och beslutet om att anta en ny verksamhetsplan. I vårt förslag flyttas därför beslutet om verksamhetsplan till att behandlas på samma möte som valärenden. Under ESC 35 i Tallin berättade vi om detta förslag och det togs emot med positiv respons från flera håll.

4.4.1 Seminarier

“Anonyma” case

Efter de inledande talen fick vi i andan av mötets tema i grupper diskutera anonymiserade beskrivningar av situationen för internationella studenter och utmaningar de möter i länder där deltagarna verkar. Uppgiften gick ut på att försöka lista ut vilket land som hörde samman med det case gruppen fått.

Intressant nog visade sig utmaningarna vara oerhört gemensamma för länder med stor geografisk spridning. Det enda land som stack ut var ett som påstod att internationella studenter inte har några svårigheter alls hos dem. Det beror nog snarare på egen politik hos den nationella studentorganisationen än att situationen är helt problemfri(...).

No Hate Speech

En stor kampanj mot trakasserier med särskilt fokus på de som sker online. Finansierat av Council of Europe och kanske inte lika lätt applicerbart på vår egna verksamhet som många andra pass, men det startade en stor diskussion kring hur stor effekt engagerande av gemene medborgare har om inte det finns stark lagmässig reglering.

EUROSTUDENT består av 28 länder främst från EU men även EHEA (European Higher Education Area). Under ESC fick vi genom Angelika Grabher-Wusche ta del av färskta nya indikatorer med ett särskilt fokus på internationell studentmobilitet. Det finns dessutom en mängd spännande data att djupdyka i och allt går att hitta på: <http://database.eurostudent.eu/>. Genom datan framgår stora skillnader mellan länder; i Norden är exempelvis studenter generellt äldre än i övriga länder. Vissa saker blev däremot märkliga i relation till den nationella kontexten. I presentationen framgick exempelvis att fler internationella studenter än inhemska bor med föräldrarna i Sverige (ca 15% bland internationella och ca 10% bland inhemska). När vi frågade om denna typ av resultat framgick det att de räknade en student som en internationell student med annan definition än vad vi brukar göra. Grabher-Wusche tog upp exempel som att det kunde bero på att en läst sin grund- och gymnasieutbildning i ett annat land och sedan räknades som internationell student. Mycket förvirrande men värt att höra efter med UHR och UKÄ kring Sveriges svar och tolkning av delar i undersökningen.

Bologna et al.

ESU berättade i ett pass lett av ESU:s vice ordförande Caroline Sundberg om saker som framgår av de nationella studentorganisationernas svar i enkäten inför BWSE 2018. ESU:s medlemsorganisationer vill exempelvis se ett stort fokus på krav kring implementering och hårdare efterföljning av EHEA:s grundvärden.

Lärorikt om hur studentrörelsens deltagande i Bologna-arbetet har påverkat vad som kommit med i arbetet. Studentinflytande, studentcentrerat lärande och de sociala dimensionerna av högre utbildning är exempel på områden i Bologna som mycket finns med tack vare studenter. Utrymme gavs också till diskussion om olika områden (implementering, grundvärden, sociala dimensionen etc) samt till inspel i den fortsatta processen. Särskilt nöten om hur vi kan få länder som går med på saker att verkligen implementera dem försökte knäckas.

Ministerkonferensen i Paris

Vissa frågor var inför ministerkonferensen i Paris mer kontroversiella eller otydliga än andra. En sådan gäller Bologna Follow Up Groups (hädanefter BFUG) sekretariats inkluderande av konceptet "European Universities" i utkastet till Parisdeklarationen. Under ett pass på ESC fick vi i medlemsorganisationerna återkoppling från ESU:s ordförande Helge Schwitters om hur det fortfarande är väldigt otydligt även för ansvariga på den Europeiska nivån och hur ESU hittills förhållit sig skeptiska. Tillsammans fick vi vända och vrida på för och nackdelar av

olika scenarion inför kommande diskussioner. Exempelvis hur samarbeten kan gynna respektive missgynna olika lärosäten beroende på exempelvis fokus på forskning eller utbildning, samt lärosätets storlek. Det var gynnsamma diskussioner att ta del av inför att frågan skulle tas upp vid kommande möten på utbildningsdepartementet. SFS fick även information om initiativ kring parallella utkast på kommande Parisdeklarationen och fick ge inspel kring frågor som behöver inkluderas. En stor enighet fanns kring att utkastet hittills saknat den sociala dimensionen kring utbildning. Länder inom EHEA behöver även fortsatt satsa på förutsättningar för studenter att studera, inte minst då "monitoring report" till BFUG visade att det är ett av de områden som det arbetas minst med.

European Students' Card

Egentligen rör diskussionen två olika saker som ständigt blandas samman då de kallas för i stort sett samma sak. Övergripande handlar det om att ta fram en form av studentkort som ska kunna användas inom hela Europa/EHEA. Dock har både Europakommissionen och Erasmus+ bedrivit ett arbete kring detta, under lite olika former. ESU försökte hjälpa oss att reda ut frågetecknen så nu gör vi ett försök till detsamma. En hel del är däremot fortfarande otydligt även här... Tydligt verkar i varje fall att kommissionen inte kommer vilja se två olika plattformar/kort som körs parallellt. Samtidigt ligger Erasmus+ under kommissionen. Nedan är ett försök att reda ut vad respektive handlar om, med brasklappen att saker kan råka hamna fel när människor pratar om två saker som kallas samma sak. Vill ni dyka djupare kan det hittas mer information om ett av projekten här: <http://europeanstudentcard.eu/>.

European Students' Card 1:

Europakommissionen har föreslagit att det ska finnas ett europeiskt studentkort för alla. Tanken är att det ska vara ett kort med datainformation som underlättar mobilitet. Något som exempelvis kan underlätta tillgång till bibliotek och andra studenttjänster. Ett Erasmus utan papper alltså där det handlar om att dela information. Informationen skulle delas i den mån studenten vill via en onlineplattform.

European Students' Card 2:

Ett projekt som Erasmus+ arbetar på och finansierar. Det handlar om att göra de befintliga studentkorterna giltiga i hela Europa. Tanken med detta är att ha ett extra lager på det redan existerande kortet med en logga eller annat som då ger tillgång till rabatter etc. Det är menat att vara en decentraliserad modell där de som producerar korten ska kunna lägga till det gratis (alternativt låg kostnad). Detta fysiska kort ska

främst vara kopplat till tjänster men det finns tankar om att även knyta en viss datamobilitet till det.

ESU har i processerna försökt ta en rådgivande roll och bevaka studentkårernas intressen. Att bli partner i projekten har varit något ESU ställt sig negativa till då de ser en hel del risker och inte vill bidra till en situation som blir dålig för nationella och lokala studentorganisationer. Nu har de däremot lyckats få en roll som innebär att de trots detta kan bevaka våra intressen och även få information löpande.

Creative writing workshop

Ett pass anordnat av den arrangerande studentorganisationen i Estland, EÜL. Det gick ut på att inspireras av olika kreativa metoder för att hitta olika idéer och perspektiv i grupper kopplat till teman. En metod kallad "snöbollsmetoden" tog Charlotta med hem och anpassade till användning redan helgen efter på SQCs kick-off. Mycket uppskattat då det efter en informationstung dag fick igång gruppen kring temat hur varje individ fungerar och arbetar samt hur vi får till det bäst som grupp.

Workshops om inkludering av internationella studenter på olika nivåer

Workshoparna bidrog med många praktiska tips samt stort erfarenhetsutbyte och kunskapsinhämtning. Många nordiska länder har exempelvis hårdare språklagar som komplicerar studentinflytandet, medan andra länder inte ser engelska som det självklara alternativa språket. Flera diskussioner fokuserade även på vilka studentgrupper vi egentligen talar om inom den stora grupp internationella studenter när vi talar om inkludering av densamma. Hur bör/kan man gå tillväga för att inkludera internationella studenter i diskussioner om inkludering av dem?

Ett spännande och tillsynes enkelt tips handlade om översättningsfunktioner vid postning på sociala medier (Facebook). Något att kolla upp hemmavid då det dessutom verkar ske automatiskt.

Ett spel framtaget av NUS UK för att belysa internationella studenters väg från start till examen fanns också.

Presentationer från medlemsorganisationer

Flera medlemsorganisationer höll presentationer där de berättade om påverkansarbete för internationella studenter. SFS deltog på presentationer från ett flertal.

SYL från Finland berättade om hur de identifierat problem för internationella studenter att anställas efter sin utbildning vilket innebar ett slöseri för individ och samhälle. De anlätade därför en extern aktör för att kartlägga problemet, och släppte sen en rapport där de kunde visa på problemet samt hur stort det var med tillhörande konsekvenser. Nu arbetar de med denna i sitt påverkansarbete gentemot stat och arbetsgivare.

UDU från Italien berättade om hur de tillsammans med andra arrangerat en stor namninsamling för förändring i Italiens hårda medborgarskapslagar (som student kan det t ex innebära att du trots att du levt större delen av ditt liv i landet saknar medborgarskap och behöver betala studieavgifter därefter). Utöver den starka opinion de väckt så arrangerade de massiva demonstrationer och protester mot den nuvarande situationen. Förslaget avslogs och de funderar nu över fler sätt att hålla frågan vid liv och uppnå förändring.

DSF från Danmark berättade om hur de arbetar för att inkludera internationella studenter. Ett stort fokus lades på den effekt det får när en internationell student väljs in, både för den interna organisationen men även för att det öppnar dörrar för fler internationella studenter. DSF lyfte hur det bidragit med fler perspektiv på det nationella påverkansarbetet.

ÖH från Österrike berättade om att internationella studenter i Österrike utsätts för mycket diskriminering, såväl från myndigheter som från universitet. Det handlade till exempel om att det är svårt att skaffa visum, att det finns mycket hälsoproblem och framför allt när det gäller mental hälsa, att många ser en chans att tjäna lite extra pengar på internationella studenter, att de internationella studenterna har väldigt höga avgifter och att de ofta blir isolerade. De berättade även om sitt arbete med att bekämpa dessa problem, genom att tillhandahålla plattformar och rådgivning. ÖH har ett kontor för utländska studenter dit de kan gå för att få hjälp med till exempel juridiska problem eller följer med studenterna när de behöver besöka olika myndigheter. De arbetar också mycket med lobbyarbete kring dessa frågor.

NUS UK, från Storbritannien, har en kvalitetsmärkning för lokala studentkårer där de ska uppfylla ett antal kriterier och genom extern validering får den här kvalitetsstämpeln. Märkningen har 12 kriterier som är uppdelade under kategorierna "Governance, leadership and management", "Activities" och "Outcomes". Processen inkluderar en årlig självvärdering och regelbundna externa kontroller. De har även en årlig galakväll kopplat till kvalitetsmärkningen där de delar ut utmärkelser för olika projekt och goda exempel.

4.5 BM Bled

Simon Asplund, Felicia Rhedin och Lena Möller från Komit deltog i ESU:s Board Meeting 74 i Bled, Slovenien, 24-28 april. Charlotta kunde inte delta med anledning av SFSFUM, som inföll samtidigt, men kommittén hade avstämningar inför mötet för att förbereda så mycket som möjligt gemensamt. Därefter fanns möjligheten att stämma av på distans under BM. De viktigaste mötesdagarna sammanföll med SFSFUM vilket begränsade Charlottas tillgänglighet till viss del, men styrelsen och kommittén var med på det och saker fungerade med hjälp av snabb kontakt över sociala medier.

4.5.1 Seminarier

Seminariedelen av mötet hade ett fullspäckat schema med många intressanta pass. En viktig fråga som varit på tapeten under året och som även diskuterades under detta möte var frågan om ett europeiskt studentkort. Detta diskuterades under flera olika pass, och ESU var väldigt intresserade av att samla in sina medlemmars åsikter i frågan. Poängen med kortet ska vara att lättare tillhandahålla service för studenter och främja mobiliteten. Det behöver förklaras vad ett sådant kort faktiskt är och innebär. Det är också viktigt att det här inte ska vara bara för Erasmus-studenter utan även för lokala studenter. Många av ESU:s medlemmar är dock väldigt kritiska i frågan och menar att det här ser så olika ut i olika länder och att det i många fall kan riskera att konkurrera ut det arbete som görs av nationella eller lokala studentorganisationer – en rädsla som även vi framfört från SFS sida eftersom det i Sverige är en lokal fråga som våra medlemskårer arbetar med. Samtidigt lyfts det fram att det här i huvudsak ska handla om hur information delas mellan länder och lärosäten när studenter är på utbyten (t ex Erasmus+) och att det ska främja mobiliteten genom att dessa kort ska innebära att studenten själv ska kunna välja vilken information som ska skickas till ett annat universitet. Hur detta ska gå till är dock fortfarande ganska oklart, vilket också innebär att det är svårt för såväl oss i Komit som för ESU att helt och fullt ta ställning i frågan. ESU driver dock på om att det är jätteviktigt att lokala kårer är involverade och får yttra sig i dessa frågor.

En annan stor diskussion som pågått under året och som vi återkom till flertalet gånger under mötet var European Universities som handlar om att skapa europeiska campus. Vanessa Deblais-Sainton som arbetar med högre utbildning på Europakommissionen var där och berättade om hur de arbetar med det här och hur det kommer att se ut. Det innebär inte nödvändigtvis ett fysiskt campus utan handlar i första hand om att skapa en sammanhållning. Poängen är att studenter ska kunna läsa olika kurser på olika universitet och att det ska finnas en nära

integration mellan dessa universitet. En del i det är att studenter ska få en european degree som är densamma i hela Europa. Universiteten ska vara "challenge based", vilket till exempel kan relatera till de globala hållbarhetsmålen eller specifika teman, vilket kräver ett starkt samarbete mellan universitet. Det handlar om att driva på innovation och ska vara så inkluderande och tillgängligt som möjligt. För att det ska vara möjligt krävs en "joint government model" med en strategi och vision om vad man vill uppnå och att man tar fram "european statutes" som kan överbrygga barriärer. T ex är en del att göra kvalitetssäkring flexibel och likriktad. Det planeras ett pilotprojekt under 2019 och 2020 där universitet kan vara med i något som kallas "Erasmus+ work programmes as centralised actions". De vill testa de här idéerna för att utveckla gemensamt hur det ska se ut i framtiden. De vill ta fram det här gemensamt och arbetar med ett antal universitet och organisationer kring hur det ska se ut. Helge Schwitters, ordförande för ESU, gav kommentarer och berättade om hur ESU ser på frågan. Han framförde att det behöver vara högre krav på pedagogik än vad som finns idag och ifrågasatte vad som egentligen är nytt i det här. Samtidigt är det troligt att alla kommer vilja ha ett system som gynnar dem själva och för att komma ur det är det viktigt att vara radikala och ha höga förväntningar, men också att diskutera innehållet. Ett europeiskt universitet måste vara inkluderande och får inte ha en struktur där de nationella universiteten är för "vanliga" studenter och det europeiska är för eliten. Det ska inte kosta och i synnerhet inte kosta mer än de nationella.

Hur fungerar det t ex när studenter kommer från olika länder när vissa har studieavgifter och andra inte, vad ska då gälla i de europeiska universiteten? Det är också viktigt att tänka på att alla inte är medlemmar i EU, att alla inte är med i Bologna processen och att det finns många skillnader som behöver arbetas med. Det är viktigt att ESU kan göra sin röst hörd här och att man är vaksam på att det här kan innebära att man ser sin chans att ta ut extra avgifter eller liknande, vilket inte får hända.

En annan viktig del under mötet, som diskuterades under såväl seminariedelen som mötesdelen, var ministerkonferensen i Paris. Här låg stort fokus på den kommuniké som höll på att skrivas fram och hur framtiden för European Higher Education Area ser ut. ESU:s fokus låg på att se till att kommunikén skulle bli mer ambitiös och se till att det inte kom in några galna förslag, till exempel hade de smugit in en skrivning om europeiska studentkort som inte hade funnits i tidigare utkast, vilket var något som ESU kritiserat. Ett annat viktigt fokus är att driva på studiesociala frågor och se till att de prioriteras tydligare inom Bologna processen.

Utöver dessa stora frågor hölls en rad olika pass om hur nationella studentorganisationer arbetar med olika frågor och en stor del av seminariedelen ägnades åt att diskutera handlingarna som skulle beslutas om under mötesdelen.

4.5.2 Möte

Komits motion om att synkronisera valet av ESU:s förtroendevalda med beslutet om att anta en ny verksamhetsplan antogs inte, trots starkt stöd. I realiteten kommer detta dock inte ha någon större verkan, då en tidsbegränsad intern motion om samma sak antogs redan vid BM i Jerusalem. Komits motion handlade endast om att skriva in den nya tidsplaneringen i stadgarna, där det i nuläget inte framgår när under året verksamhetsplaneringen ska antas. Vi tror att ESU vid den tidpunkt då den interna motionen går ut kommer att ha vant sig och sett fördelarna med den nya tidsplaneringen och hoppas därför på ännu starkare stöd längre fram.

Under mötet behandlades två uttalanden. Ett inför ministerkonferensen i Paris 2018 och ett med namnet “The Future of Education in Europe and a prospective European Education Area” och vi är särskilt glada över uttalandet till ministerkonferensen. Komits hållning var att hålla uttalandet kort och fokuserat på de viktigaste prioriteringarna. Vi medverkade därför framförallt i att stoppa flera föreslagna tillägg från andra medlemsorganisationer som vi inte upplevde hörde hemma i uttalandet. Hela uttalandet finns att läsa här: <https://www.esu-online.org/?policy=bm74-statement-ministerial-conference>.

Flera resolutioner antogs, bland annat en om Erasmus+ som lades fram av EC. I resolutionen talar ESU för högre finansiering för Erasmus+-programmet, och fokuserar på tillgänglighet för studenter från marginaliserade grupper. Hela resolutionen finns att läsa här: https://www.esu-online.org/wp-content/uploads/2018/05/BM74_Erasmus_Resolution-2.pdf.

EC (executive committee, motsvarighet till styrelse) hade också motionerat om en rad ändringar till dokumentet “Introduction to ESU’s policies in Higher education.” De flesta av dessa var välbehövliga uppdateringar som gjorde innehållet mer aktuellt, med några undantag. Ett sådant undantag gällde styrning av forskning där Komit lade en motion som förespråkade akademisk frihet och de vinster som kommer därav. Motionen gick igenom, så gjorde även ett par som gällde mer språkliga ändringar.

Under mötet uppdaterades ESU:s Gender Mainstreaming Strategy för att bli mer inkluderande och mindre binär. Det var viktiga ändringar och diskuterades mycket. I samband med dessa förändringar lades också ett avsnitt till som handlade om “best practices” för att anordna möten.

Ett stort problem inom ESU är att många inte bryr sig om dessa frågor och inte kommer på de pass under mötena som handlar om detta. Dessa problem diskuterades mycket och därför valde vi i Komit att lägga fram två motioner om hur det ska genomföras, där en handlade om att "womens meeting" (det vill säga ett separatistiskt möte för de som identifierar sig som kvinnor) ska vara schemalagt och ligga som ett parallellt pass med något annat så att det inte innebär att de som inte går på detta mötet får ledig tid. Den andra handlade om att det pass som handlar om Gender Mainstreaming ska försöka prioriteras i schemalagningen så att det ligger på en tid där det är mindre risk att många väljer att skippa det, till exempel att det inte ska hållas som första pass på morgonen så att deltagare inte kan utnyttja det för att ta sovmorgon. Vi arbetade fram dessa motioner tillsammans med ett flertal andra, bland annat ESU:s equality coordinator och lyckades driva igenom dessa förändringar, vilket förhoppningsvis kan resultera i att dessa möten blir prioriterade i högre utsträckning.

Arbetsmiljön i ESU var en högaktuell fråga. Både från presidialer, styrelsemedlemmar och anställda rapporterades problem med den interna kommunikationen och den psykosociala arbetsmiljön. Reaktionen från medlemsorganisationer var stark och två interna motioner lades fram – en om att ta in en extern coach för att förbättra de interpersonella relationerna inom ESU och en om att etablera en arbetsgrupp för arbetsmiljön inom organisationen.

Gällande ESU:s finanser så laddades flera dokument upp först efter mötets början och den externa revisionen saknades. Efter att dagordningspunkten sköts upp och ett extrainsatt finansmöte hölls (där medlemsorganisationerna fick möjlighet att ställa frågor) beslutade Board att ändå anta dokumenten.

Det ska tilläggas att den finansiella kompetens som var på plats i organisationen klargjorde för Board att konsekvenserna av att inte anta någon del av den finansiella rapporteringen skulle vara ödesdigra för organisationens ekonomi. Komit var aktiva under finansmötet och skrev tillsammans med flera andra delegationer ett uttalande där vi uttryckte stark oro över förseningen, särskilt med tanke på att det inte var första gången. Komit kommer fortsatt att hålla ett skarpt öga på hur ESU:s finanser redovisas för medlemmarna.

Nästa ESU-evenemang är European Students' Convention (ECS) 36, som kommer att hållas i Wien, Österrike 23-26 september med temat "Public responsibility – public good". Nästa BM kommer att hållas i Budva, Montenegro och de preliminära datumen är 26 november - 2 december. ESC 36 kommer att hållas i Rumänien nästa vår, troligtvis februari/mars.

4.5.2 Val till förtroendeposter

Under mötet valdes ny EC (sju styrelsemedlemmar och tre presidialer) och en ny ledamot till internrevisionen. Valet gick i stort sett som väntat, men med överraskande stort stöd för den vice-kandidat som Komit satt som topprioritet. För Komit var valet till största del en framgång och vi är nöjda med utfallet för styrelsen, internrevisionen och de båda vice-ordförandeposterna. Valet av ordförande gick inte vår väg och Komit hade öppet stöttat en annan kandidat än den som blev vald.

5. Kommitténs sammansättning

5.1 Ledamöter 2017/2018

Charlotta Tjärdahl

Simon Asplund

Felicia Rhedin

Lena Möller

5.2 Beredningsarbete inför 2018/2019

Som alltid deltog Komit i beredningsarbetet och beredningsgruppen inför val av nya ledamöter. Vi förberedde material för beredningsgruppen att utgå från, och från Komit deltog Simon Asplund som representant. Då Charlotta i slutändan sökte en av platserna så tog istället Jacob Adamowicz över hennes plats i processen som ansvarig från SFS presidium.

6. Sammanfattning och slutord

6.1 Sammanfattning verksamhetsåret 2017/2018

Verksamhetsåret 2017/2018 präglades särskilt av de externa saker som ökade arbetsbördan långt mer än normalt. Komit arrangerade ett NOM möte, deltog i Trojkan, bidrog i det förberedande arbetet för ESU och SFS kopplat till ministerkonferensen i Paris, deltog i det förberedande arbetet av propositionen SFS ekonomiska ram 18/19, samt ökade närvaron, kontakten och inflytandet i relation till Nordiska ministerrådet. En kontakt mellan NOM och NCM som hade helt dött ut och under året startades upp igen. Allt detta utöver det ordinarie arbetet med representation på internationella möten. Representationen vid dessa blev däremot inte ignorerat, utan Komit drev utöver ett flertal motioner och samskrivningar igenom egna uttalanden i såväl ESU som NOM.

6.2 Slutord

Att i efterhand behöva rapportera till ett annat organ (som dessutom är ännu högre i organisationen) än det organ som utsett oss och vi enligt arbetsordningen ska rapportera till skickar signaler om att tilliten till vårt arbete brister. Vi lägger ner stor möda, från de flesta helt ideellt, för studentkårerna vilket gör det särskilt tråkigt. Vi hoppas därför att fullmäktige och styrelse i framtiden funderar över organisationens funktioner och olika återrapporteringskrav så att en sådan förväntan görs tydlig redan från början. Föreslagningsvis genom att styrelsen godkänner egna verksamhetsplaner för kommittéerna baserade på den för hela organisationen samt deras uppdrag enligt arbetsordningar. Dessa bör då bli framtagna av/med kommittéerna och vara något som de sedan kan knyta an till i sina återrapporteringar till styrelsen.

Komit gick under verksamhetsåret 17/18 långt bortom vad som normalt förväntas av den internationella kommittéen. Vi representerade SFS

enligt vårt uppdrag och lyckades påverka både NOM och ESU i en positiv riktning. Vi satt i NOMs Trojka och arrangerade ett eget möte med snäva förutsättningar. Vi var i kontinuerlig kontakt med styrelsen och involverade/tog hjälp av dem vid behov. Vi bidrog till att SFS stärkte sin position som Sveriges studentröst internationellt. För detta, och det goda samarbetet, är vi mycket stolta.

Tack styrelsen för förtroendet och för att vi fick möjligheten att bidra till en bättre värld för och av studenter!

7. Bilagor

7.1 Uttalande föreslaget av SFS och antaget av ESU

Students denied democratic representation at the Social Summit

The Social Summit gathered EU heads of state or government, the social partners and other key stakeholders for an open discussion on how to promote fair jobs and growth. When the meeting took place in Gothenburg on November 17th (the International Students' Day) education took a central role in the discussions and heads of state or government set out new directions for the future of higher education in Europe. The main question that should be on respective countries' and the EU's agenda now however, is where were the students?

The European Students' Union was not invited despite being a stakeholder in the European Higher Education Area. In addition, the students present at the Summit were picked from the programme level at Gothenburg University, neither through the Swedish National Union of Students', nor the local Student Unions. Furthermore, the only other person from the student movement on scene applied on own accord and was selected by Prime Minister Stefan Löfven. Student presence was therefore neither representative through the Student Union, nor guaranteed.

Students' influence and participation as equal partners and important stakeholders is part of the core values of the European Higher Education Area. To see the leaders in Europe botch such an important prerequisite when discussing the future is concerning to say the least. We strongly condemn the way that student representation was handled at the Social Summit in Gothenburg. Now, it is up to the leaders of Europe to clarify whether or not they are serious about student representation and participation as key stakeholders in the future of higher education. Surely, Prime Minister Stefan Löfven and European

Commission President Jean-Claude Juncker will reconsider, and take the lead in ensuring future student participation. If not, it sends a powerful message. A message that true student engagement, participation, and representation is not on the agenda of our leaders. A highly problematic and worrying message.

ESU strongly condemns the way that student participation and representation was dealt with for the Social Summit in Gothenburg. We expect, and demand a more responsible way of securing our future.

7.2 Uttalande föreslaget av SFS och antaget av NOM

Higher Ambitions for the Students of Tomorrow

The Nordiskt Ordförande Møte (NOM) is a cooperating network and consultative meeting of the National Unions of Students of the Nordic and Baltic national umbrella organisations for students in higher education. It all started in 1946 when a Nordic Student Meeting was held in Aarhus, Denmark. Today, NOM operates both as a regional cooperation platform and a network. As the clear representatives for students in the countries within the Nordic Council of Ministers (NCM), we demand to be included in the discussion.

We, the Nordic and Baltic national unions of students, call for:

- Strong and independent student influence.
- High quality education, regardless of which of the Nordic or Baltic nations you study in.
- Genuine access to higher education for all parts of society.
- Heightened and joint ambitions for public investments in higher education to the benefit of students.
- Social security systems beyond national borders.

The chairing of the NCM by Sweden has seemingly opened the door towards a more structured and open dialogue with stakeholders. Since students are directly affected by the decisions made by the NCM, their voices need to be heard. The inclusion of students on all levels strengthens democracy. Therefore, we want independent student influence to be ensured at all levels of higher education - a right that should be governed by law. At all times when decisions affecting students are underway, this principle should apply. A governmental network such as the Nordic Council of Ministers is no exception.

For students, high quality education is more than a need, it is an absolute requirement. We therefore call for heightened and joint ambitions when investing in higher education. Such investments must always be to the benefit of students. Quality assurance needs to be up to standard in all countries, and the institutions need investment to ensure that they are able to live up to such standards.

We want higher education to be free, equal and open to everyone. Education needs to be accessible for all parts of society, regardless of nationality, age and background. This means mapping the current situation, identifying existing barriers for equal participation and amend and handle them. Higher education should not be a mechanism to maintain socio-economic differences, but an enabler for every willing individual to reach their full potential. It's important, not just for the individual, but for the whole society that higher education is inclusive and adjusted to the varying needs of students. Therefore, joint, ambitious efforts and investments to the benefit of students, directly translate into benefit for society overall.

The support given to students should not be limited by national borders. For more students to take up the opportunity to study abroad, they need to be sure that they will have adequate support and security. Financial and social security is crucial for ensuring that everyone has an equal opportunity to pursue higher education. Therefore, state financed support systems need to act as enablers to higher education, but should also do so beyond national borders.

On behalf of the students we represent,

Denmark - Danske Studerendes Fællesråd, DSF

Estonia - Eesti Üliõpilaskondade Liit, EÜL

Faroe Islands - Meginfelag Føroyskra Studenta, MFS

Finland - Suomen opiskelijakuntien liitto / Finlands studerandekårers förbund SAMOK

Finland - Suomen ylioppilaskuntien liitto, SYL / Finlands studentkårers förbund, FSF

Greenland - Iisimatusartut kattuffiat, ILI ILI

Greenland - Organisationen af Grønlandske studerende i Danmark, AVALAK

Iceland - Landssamtök íslenskra stúdentna, LÍS

Latvia - Latvijas Studentu apvienība, LSA

Lithuania - Lietuvos studentų sąjunga, LSS

NSO - National Union of Students in Norway

Sweden - Sveriges förenade studentkårer, SFS

Contact information: nom@syl.fi